

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 7C/291/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113228235
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2014:4113228235.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Soňou Vackovou v právnej veci žalobcu: TELERVIS PLUS a.s., Staré Grunty 7, 841 04 Bratislava, IČO: 35 717 769, zastúpený: JUDr. Alan Strelák, advokát, Na vršku 12, 811 01 Bratislava, proti žalovanej: H. Y., narodená XX.XX.XXXX, XXX XX X. ves nad B. XXX, t.č. na neznámom mieste, zastúpená opatrovníkom: JUDr. Z. L., vyšší súdny úradník Krajského súdu Nitra, o zaplatenie sumy 893,75 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 646,75 eura a 9,25 % úrok z omeškania ročne zo sumy 646,75 a od 03.05.2011 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd žalobu zamietá.

Súd určuje, že zmluvná podmienka dojednaná v obchodných podmienkach pod bodom 3 v znení: "3.Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ dlžník/spoludlžník nesplní svoj záväzok podľa čl.II Zmluvy o úvere, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka/spoludlžníka zároveň zmluvnú pokutu za omeškание vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, a to za každý aj začatý mesiac omeškания až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky." je neprijateľná.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 62,58 eura a náhradu iných trov konania v sume 27,50 eura na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa návrhom podaným na súd dňa 22.08.2013 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 893,75 eura, zmluvnej pokuty vo výške 150,15 eura, zákonného úroku z omeškания 9,25 % ročne zo sumy 893,75 eura od 03.05.2011 do zaplatenia a trov konania. V žalobe uviedol, že dňa 22.12.2010 bola medzi účastníkmi uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere. Žalovaná celkovo zaplatila sumu 3,25 eura. Vzhľadom na to, že žalovaná neplnila riadne a včas v zmysle splátkového kalendára, žalobca jej oznámil stratu výhody splátok v zmysle § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka. Z predžalobnej upomienke žalobca upozornil žalovanú na uplatnenie práva žiadať zaplatenie celej pohľadávky. oznámenie o zosplatnení záväzku žalobca oznámil žalovanej, že celý dlh sa stal splatným. Po zosplatnení záväzku žalobca neeviduje žiadnu ďalšiu úhradu. V zmysle bodu 3 obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, sa žalovaná zaviazala uhradiť v prípade porušenia podmienok zmluvy zmluvnú pokutu vo výške 3,3 % istiny úveru za každý začatý kalendárny mesiac omeškания až do zaplatenia, pričom zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď sa žalovaná dostala do omeškания s úhradou ktorejkoľvek splátky. Dohodnutá mesačná zmluvná pokuta je vo výške 21,45 eura. Žalobca si uplatňuje úhradu

zmluvnej pokuty do dosiahnutia maximálnej prípustnej hranice určenej v § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

Súd uznesením zo dňa 06.02.2014 č.k 7C/291/2013-35 ustanovil žalovanej opatrovníka JUDr. Z. L., vyššieho súdneho úradníka Krajského súdu v Nitre, na ochranu jej záujmov v tomto konaní.

Opatrovník žalovanej sa k žalobe písomne nevyjadril.

Žalobcovi bol termín pojednávania oznámený cestou právneho zástupcu, na pojednávanie sa nedostavil ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie, preto súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Právny zástupca žalobcu mal doručenie riadne vykázané, na pojednávanie sa nedostavil, listom doručeným súdu faxom dňa 14.05.2014 svoju neúčasť písomne ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal, preto súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Opatrovník žalovanej mal doručenie riadne vykázané, na pojednávanie sa nedostavil, ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie, preto súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinami predloženými v spise, a na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav a dospel k takémuto právneho záveru.

Žalobca a žalovaná uzatvorili dňa 22.12.2010 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 120102782, podľa ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanej bezúčelový, hotovostný, spotrebiteľský úver vo výške 650,- eur za celkový úrok 20 % s dohodnutou odplatom 18 % z istiny a žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver v sume 650,- eur spolu s dohodnutou odplatom 247,- eur, spolu sumu 897,- eur vrátiť žalobcovi v 13 mesačných splátkach vo výške prvých 3 splátok 3,25 eura a 10 splátok 88,73 eura, splatnosť prvej splátky 10. deň po uzatvorení zmluvy, splatnosť každej ďalšej splátky 30. dňa po splatnosti predchádzajúcej splátky. Priemerná RPMN uvedená v zmluve 44,57 %, RPMN podľa obchodných podmienok 67,70 %. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli obchodné podmienky.

Žalobca listom zo dňa 18.08.2011 upomínal žalovanú k zaplateniu dlžných splátok v sume 450,15 eura v lehote do 5 dní od doručenia upomienky.

Žalobca listom zo dňa 05.09.2011 oznámil žalovanej zosplatenie záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a vyzval ju k zaplateniu sumy 1.023,75 eura.

Vzájomný vzťah účastníkov je vzťahom zo spotrebiteľského úveru, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý bol účinný v čase uzatvorenia zmluvy a je osobitným predpisom týkajúcim sa spotrebiteľských úverov vo vzťahu k Občianskemu zákonníku (ustanovenia § 52 a nasl.). Omeškanie žalovanej sa posudzuje podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Podľa § 10c nariadenia vlády č. 20/2013 Z.z. sa výška úrokov z omeškania riadi podľa predpisov občianskeho práva účinných k 31.01.2013 aj za dobu omeškania po 31.01.2013 v prípade, že záväzkový vzťah vznikol pred 01.02.2013. Nakoľko záväzkový vzťah účastníkov konania vznikol v roku 2010 je ustanovenie § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. potrebné aplikovať v znení účinnom do 31.01.2013.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (účinný ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona

je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a), b) a d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. (účinného do 31.01.2013), ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov

vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Vykonaným dokazovaním zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 120102782 (č.l. 4) mal súd za preukázané, že účastníci uzatvorili dňa 22.12.2010 zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/1010 Z.z., predmetom ktorej bol záväzok žalobcu zaviazal poskytnúť žalovanej bezúčelový, hotovostný, spotrebiteľský úver vo výške 650,- eur a záväzok žalovanej poskytnutý úver v sume 650,- eur spolu s dohodnutou odplatom 247,- eur, spolu sumu 897,- eur vrátiť žalobcovi v 13 mesačných splátkach vo výške prvých 3 splátok 3,25 eura a 10 splátok 88,73 eura, splatnosť prvej splátky 10. deň po uzatvorení zmluvy, splatnosť každej ďalšej splátky 30. dňa po splatnosti predchádzajúcej splátky. Rovnako mal súd preukázanú dohodu účastníkov zmluvy o výške úroku z úveru v sadzbe 20 %, a dohodu účastníkov zmluvy o výške odplaty za poskytnutie úveru v sadzbe 18 % istiny, priemernú RPMN uvedenú v zmluve 44,57 % a poskytnutie úveru. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli obchodné podmienky, podľa ktorých RPMN bola 67,70 %.

Listami žalobcu zo dňa 18.08.2011 (č.l. 5) a zo dňa 05.09.2011 (č.l. 7) mal súd preukázané, že celý úver sa stal splatný dňa 02.05.2011.

Žalovaná súdu nepreukázala, že svoj záväzok vrátiť žalobcovi poskytnutý úver riadne a včas splnila, preto je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 646,75 eura, ktorá pozostáva istiny po odpočítaní zaplatenej splátky (650 - 3,25) spolu so zákonným úrokom z omeškania od 03.05.2011. Výšku úroku z omeškania mal súd za preukázanú z internetovej stránky NBS (č.l. 18), ktorá obsahuje úrokové sadzby Európskej centrálnej banky. Úroková sadzba ECB od 13.04.2011 bola 1,25 %, preto zákonný úrok z omeškania je 9,25 % ročne (1,25 % + 8 percentuálnych bodov = 9,25) pre prvý deň omeškania 03.05.2011.

Na základe uvedeného súd považoval žalobný návrh za dôvodný v časti o zaplatenie sumy 646,75 eura a 9,25 % úrok z omeškania ročne zo sumy 646,75 eura od 03.05.2011 do zaplatenia, a preto mu v tejto časti vyhovel rozsahu vyhovel.

Vo zvyšku, v časti o zaplatenie odplaty v sume 247,- eur a zmluvnej pokuty v sume 150,15 eura súd návrh nepovažoval za dôvodný.

V časti o zaplatenie odplaty v sume 247,- eur, ktorá mala pozostávať z úroku v sadzbe 20 % a z dohodnutej odplaty v sadzbe 18 % z istiny vo výške 650,- eur ($20+18=38\% \times 650 = 247$) súd tento nárok považoval za uplatnený na základe ustanovenia zmluvy, ktoré je absolútne neplatné podľa § 39 a § 41 Občianskeho zákonníka, nakoľko je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Súd mal z internetovej stránky NBS (č.l. 17) preukázané, že obvykle požadované odplaty na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch v čase uzatvorenia zmluvy neprevyšovali 10,23% (resp. 12,82%) ročne, čo pri 13 mesiacoch splatnosti je 11,08% (resp. 13,89%). Na neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere v časti dohodnutej odplaty súd prihlíada z úradnej povinnosti.

Na základe uvedeného súd uplatnený nárok žalobcu v časti o zaplatenie odplaty v sume 247,- eur s príslušenstvom nepovažoval za dôvodný, preto v tejto časti žalobu, ako nedôvodnú, zamietol.

Ako už je vyššie uvedené v danej veci ide o vzťah vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý bol účinný

v čase uzatvorenia úverovej zmluvy a zároveň aj ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 52 a nasl.) v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy.

Zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú neprijateľné. Občiansky zákonník za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve považuje ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, pričom takéto neprijateľné podmienky sankcionuje neplatnosťou.

Zmluvná pokuta je jedným z inštitútov záväzkového práva zabezpečujúcich záväzky. Postihuje dlžníka pre prípad nesplnenia zmluvnej povinnosti. Okrem zabezpečujúcej funkcie, zmluvná pokuta plní aj funkciu paušalizovanej náhrady škody a funkciu postihu za porušenie zmluvnej povinnosti. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná a závisí od dohody účastníkov zmluvného vzťahu. Zmluvná pokuta však musí byť primeraná hodnote a významu zabezpečenej zmluvnej povinnosti. Primeranosť zmluvnej pokuty má osobitný význam v prípade spotrebiteľskej zmluvy.

Na základe vyššie uvedeného a s poukazom na obsah Obchodných podmienok (č.l. 4), bod 3 podľa ktorého "3.Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ dlžník/spoludlžník nesplní svoj záväzok podľa čl.II Zmluvy o úvere, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka/spoludlžníka zároveň zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, a to za každý aj začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky."

súd považoval uvedenú podmienku za neprijateľnú podmienku upravenú v spotrebiteľskej zmluve, ktorá je neplatná podľa § 53 ods. 4 písm. k) a § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Neprimeranosť dohodnutej zmluvnej pokuty vyplývala z jej výšky (3,3 %) za každý aj začatý mesiac a tiež z formy dojednania, spočívajúcej v jej uvedení v pretlačených obchodných podmienkach písaných drobným, ťažko nečitateľným písmom. Takéto dojednanie vo formulárovej zmluve, za okolností, že žalovaná nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť jej obsah, spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovanej, ako spotrebiteľa, ktorý je v danom zmluvnom vzťahu rozhodne tým slabším článkom.

Na základe uvedeného súd uplatnený nárok žalobcu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 150,15 eura nepovažoval za dôvodný, preto aj v tejto časti žalobu, ako nedôvodnú, zamietol.

Nakoľko žalobca odvodzoval svoj nárok na zmluvnú pokutu zo zmluvnej podmienky, ktorá je podľa názoru súdu, neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a súd tento nárok žalobcovi z tohto dôvodu nepriznal, postupoval podľa § 153 ods. 4 OSP a uviedol túto zmluvnú podmienku vo výroku tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP z dôvodu, že žalobca mal v konaní úspech len čiastočný, preto mu súd priznal pomernú náhradu trov konania voči žalovanej. Žalobca bol v konaní voči žalovanej úspešný na 72 % a neúspešný na 28 % (zo žalovanej istiny 893,75 eura bola žalovaná zaviazaná zaplatiť žalobcovi sumu 646,75 eura), preto mu súd priznal náhradu trov konania, ktoré pozostávali z trov právneho zastúpenia v sume 62,58 eura čo je 44 % ($72 - 28 = 44$) z trov právneho zastúpenia žalobcu v sume 142,22 eura za 2 úkony právnej služby po 51,45 eura vypočítané zo základu podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vo výške 893,75 eura (príprava a prevzatie, žalobný návrh 07.07.2013), režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v sume 15,62 eura ($2 \times 7,81$), DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v sume 23,70 eura ($51,45 \times 2 + 15,62 \times 20\%$) a iné trovy konania v sume 27,50 eura čo je 44 % z iných trov konania žalobcu v sume 62,50 eura (súdny poplatok na návrh).

Podľa § 149 ods. 1 OSP súd zaviazal žalovanú, aby trovy konania zaplatila právnomu zástupcovi žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Nitra.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. (§205 ods.1 OSP)

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie . (§205 ods. 3 OSP)

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená dobrovoľne je možné podať návrh na exekúciu.